

Valtuutettu Frantsi-Lankian valtuustoaloite ikääntyvien hyvinvoinnin edistämisestä ja toimintakyvyn tukemisesta varhaisella matalan kynnyksen tuen toimintamallilla

Alueemme väestö ikääntyy ja palvelujen tarve kasvaa. Samaan aikaan ikääntyneiden palvelurakennetta kevennetään ja palvelukriteereitä tiukennetaan kaikilla tasoilla niin kotihoidossa kuin ympärivuorokautisessa laitoshoidossa. Yhä useammin myös nostetaan esiin omaisten vastuun kasvattaminen ikääntyvän hoidossa. Teknologiaa ja digipalveluita kehitetään korvaamaan kasvokkaista palvelua. Toimintakyvyn heikentyessä iän haurastuttamana tai sairauksien vuoksi ikääntyvän mahdollisuudet ulkoilla, harrastaa ja ylläpitää sosiaalisia kontakteja vähenevät. Yksinäisyys lisääntyy ja mieli masentuu, mikä edelleen heikentää toimintakykyä. Huono kierre syvenee ja palveluiden tarve kasvaa yllättävänkin nopeasti. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perustehtävä on länsi-uusimaalaisten hyvinvoinnin turvaaminen.

Hyvinvointialuestrategian mukaan toimintamme tulee olla sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä ja vastuullista. Haluamme varmistaa palvelujen oikea-aikaisuuden ja panostaa ennaltaehkäisyyn. Haluamme, että palvelumme tukevat hyvää elämänlaatua ja toimintakykyä sekä vastaavat asiakkaiden tarpeita. Strategiassa olemme päättäneet vahvistaa matalan kynnyksen palveluja kaikissa ikäryhmissä. Painopisteitä ovat mm. vaikuttava ennaltaehkäisy, laadukkaat lähipalvelut sekä kustannusvaikuttavuuden lisääminen. Olemme myös päättäneet tehdä saumatonta yhteistyötä kolmannen sektorin ja kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä ongelmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirkkonummen Veikkolassa alkoi noin 15 vuotta sitten Brita Blombergin testamenttivaroin toteutettu BB-toimintamalli. Sen tarkoituksena oli tarjota alueen ikäihmisille palveluja, joita kunta ei tarjonnut ja näin turvata alueen ikäihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Palveluja on vuosien aikana tarjottukin monenlaisia, mm. palveluohjausta ja etsivää vanhustyötä, seniorikahvilatoimintaa, hyvinvointipalveluja kuten jalkahoitoa, apua raskaissa pihatöissä ja esim. ikkunoiden pesussa, turvallisuutta ja liikkumista edistävien välineiden jakamista sekä ruokalippujen tarjoamista koulujen hävikkiruoan hyödyntämiseksi. Lisäksi on järjestetty viikoittaista tuolijumppaa sekä yhteisiä asiointikyytejä, retkiä sekä yhteisöllisiä juhlahetkiä. Merkittävä tulos toimintamallista on ollut yhdistysten voimavarojen ja uusien vapaaehtoisten aktivointi tarjoamaan tukea ja vertaistukea alueen ikääntyville. Tämä on aktivoinut ikääntyneitä, lisännyt heidän hyvinvointiaan ja tukenut toimintakykyä kustannustehokkaasti. Alkuvuosina palveluohjaaja teki myös kotikäyntejä yksinäisten ikäihmisten luokse aktivoiden heitä mukaan toimintaan tai järjesti heille tarvittavaa apua. Osallisuus, vertaistuki ja yhteisöllisyys lisääntyivät ja uusia ystävyyssuhteita syntyi vuosien varrella. Viime vuonna BB-toimintamalli on lakannut testamenttivarojen loppuessa, mutta monia hyviä asioita on myös jäänyt elämään.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että hyvinvointialue kehittää (Veikkolan BB-toimintamallin pohjalta) matalan kynnyksen varhaisen tuen toimintamallin kotona asuvien ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Malli edellyttää (osa-aikaisten) palveluohjaajien verkoston perustamista alueelle. Verkosto luodaan yhteistyössä kuntien kanssa osana kuntien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävää.

Verkoston tehtävänä on suunnitella toimintaa eri alueille ja juurruttaa toiminta paikallisten järjestöjen, vapaaehtoisten ja vertaisten avulla. Kun ikäihmisten fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky säilyy esim. säännöllisten virikkeiden, harrastusten ja vertaistuen sekä osallisuuden avulla, paine säännöllisen kotihoidon tai raskaampien palveluiden järjestämiselle ja niiden myötä kasvaville kustannuksille vähenee.

Allekirjoittaneet/Undertecknade

25.2.2025

Frantsi-Lankia Marjut/ aloitteen jättäjä, inlämnare av motionen

Paakkunainen Lotta

Juvonen Arja

Sundström Mia

Aintila Anna

Karimäki Johanna